

Beskrivelse - Tabt arbejdsfortjeneste

Indhold

Tabt arbejdsfortjeneste	1
A. Generelt:.....	2
Beregning:.....	3
B. Konkrete behov for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.....	3
Behandlinger, undersøgelser og kontroller:.....	3
Indlæggelser:	3
Nedsat immunforsvar eller stor sygdomsrisiko:.....	4
Tilsyn / overvågning:.....	4
Praktiske gøremål i hjemmet:	4
Personlig pleje og omsorg:	5
Følge til fritidsaktiviteter:	5
Kurser:	5
Lukkedage / -uger i SFO / børnehave mv.:	5
Indkøring ved skift i tilbud:.....	6
Manglende eller ikke tilstrækkeligt støttende skole- eller pasningstilbud / Skolevægning:	6
Møder med Familierådgivningen og Familiehuset.....	7
Aktiviteter i forbindelse med skolegang:.....	7
Transport og ledsagelse til og fra skole og dagtilbud	8
Hjemmeundervisning:	8
Hjemmetræning:	8
Deltagelse i uddannelse mens man modtager kompensation for tabt arbejdsfortjeneste:.....	8
Søskende:.....	8

A. Generelt:

Kompensation for tabt arbejdsfortjeneste er dækning af indtægtstab for forældre, der ikke kan passe deres arbejde og opretholde deres sædvanlige arbejdsindtægt, fordi det er nødvendigt at passe et barn under 18 år i hjemmet på grund af barnets indgribende funktionsnedsættelse / lidelse. Tabt arbejdsfortjeneste bevilges jf. Servicelovens § 42.

Målgruppe: Målgruppen for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste er forældre der i hjemmet forsørger et barn under 18 år - med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende, langvarig eller kronisk lidelse.

Det skal være en nødvendig konsekvens af funktionsnedsættelsen / lidelsen, at barnet passes i hjemmet, og at det er mest hensigtsmæssigt, at det er forældrene, der passer barnet. Nødvendigt skal her tages bogstaveligt – og der kan således ikke bevilges tabt arbejdsfortjeneste, hvis det eksempelvis alene er hensigtsmæssigt eller ønskeligt for et barn at blive passet i hjemmet.

Formålet med Servicelovens bestemmelser om kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til forældre til børn og unge med funktionsnedsættelser / lidelser er:

- At barnet kan forblive i hjemmet og dermed undgå anbringelse, hvis dette varetager barnets tarv.
- At familien kan leve så normalt som muligt på trods af og med barnet / den unges funktionsnedsættelse / lidelse
- At hindre at barnet / den unges funktionsnedsættelse / lidelse forværres eller får andre og mere alvorlige følger

Der kan gives kompensation for tabt arbejdsfortjeneste fra nogle timer om dagen eller om ugen til dækning af en fuldtidsindtægt, hvis det vurderes nødvendigt, at barnet som følge af sin funktionsnedsættelse / lidelse passes i hjemmet og at det er mest hensigtsmæssigt at forældrene gør dette. Det er f.eks. ikke altid mest hensigtsmæssigt, at det er forældrene der passer et barn/en ung i hjemmet. Det kan f.eks. være i forhold til unge, som snart fylder 18 år, og hvor den unges selvstændiggørelse også inddrages som en relevant faktor. Der kan endvidere gives kompensation for tabt arbejdsfortjeneste for enkelte dage eller timer i situationer hvor barnet skal til kontrol, skal indlægges eller til undersøgelse – hvis omfanget af indlæggelser og undersøgelser overstiger, hvad der svarer til 3 hele arbejdsdage på et år.

Ikast-Brande Kommune finder det vigtigt, at forældre på trods af deres barns funktionsnedsættelse / lidelse, fortsat kan fastholde en tilknytning til arbejdsmarkedet. En tilknytning til arbejdsmarkedet undervejs i forløbet sikrer en nemmere tilbagevenden til arbejdsmarkedet, når der ikke længere er behov eller grundlag for at bevilge kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Ikast-Brande Kommune vil derfor have fokus på – i samarbejde med familien – at finde alternativer til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, evt. i samarbejde med Jobcentret.

Ikast-Brande Kommune lægger endvidere vægt på, at forældre har ansvaret for deres barn, indtil barnet fylder 18 år. Det er derfor som udgangspunkt forældrenes ansvar, at hjælpe barnet med at opfylde barnets behov. Det skal derfor altid vurderes om det konkrete behov for tabt arbejdsfortjeneste, kan tilrettelægges uden for forældrenes arbejdstid, eller om forældrenes arbejdstid kan indrettes efter familiens behov.

Der kan dog være situationer, hvor barnets vanskeligheder, som følge af funktionsnedsættelsen / lidelsen, er så store, at forældrene har behov for ekstra hjælp / tid for at kunne opfylde barnets behov.

Beregning:

Kompensation for tabt arbejdsfortjeneste beregnes med udgangspunkt i forældrenes konkrete lønindtægt. Der kan dog max tages udgangspunkt i en månedsindtægt på kr. 32.671 (2021-niveau). Der gælder særlige beregningsregler for forældre, der har modtaget kompensation for tabt arbejdsfortjeneste uafbrudt siden 2010. For selvstændige tages der udgangspunkt i dokumenteret indtægtstab på baggrund af regnskab mv. eller et beregnet beløb på grundlag af den hidtidige disponible indkomst i de særlige tilfælde, hvor det ikke er muligt at tilvejebringe et realistisk beregningsgrundlag eller eventuelt udgiften til en vikar.

B. Konkrete behov for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste

Behandlinger, undersøgelser og kontroller:

Børn og unge som skal deltage i mange ambulante behandlinger, undersøgelser og kontroller, hvor det er nødvendigt, at en forælder følger barnet.

Det forventes, at behandling, undersøgelser og kontroller forsøges så vidt muligt planlagt uden for forældrenes arbejdstid. Endvidere forventes det, at forældrene udnytter de muligheder, der er i deres overenskomst, og at de inddrager deres netværk, som f.eks. bedsteforældre eller andre.

Hvis forældrene har benyttet sig af det frie sygehusvalg, er dette forældrenes eget valg, og der gives ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste for det ekstra tidsforbrug, fx til kørsel, dette måtte medføre.

Hvis forældrene selv har valgt ekstra behandlinger, undersøgelser og kontroller, der ligger ud over, hvad lægen/sygehuset har vurderet er nødvendigt, gives der ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til dette.

Udgangspunktet for forbrug af tid er:

- Den tid behandlingen varer
- Transporttiden til og fra behandlinger, såfremt dette foregår i arbejdstiden

Der skal være tale om et væsentligt fravær fra arbejde. Væsentligt fravær er et fravær fra arbejde på mindst 3 timer pr. gang. Dette vurderes dog i sammenhæng med det samlede antal behandlinger, undersøgelser og kontroller. Det samlede fravær skal overstige 3 arbejdsdage, før kompensationen kan bevilges. Her henvises til principafgørelse: 69-16, hvori der fastslås, at der kun kan ydes tabt arbejdsfortjeneste hvis der er tale om et fravær af betydeligt omfang. Et fravær svarende til sammenlagt 2-3 arbejdsdage om året, anses normalt ikke for at være et fravær af betydeligt omfang. Har ansøger flere børn med nedsat funktionsevne, vurderes fraværet på baggrund af det samlede fravær.

Indlæggelser:

Sygehuset har jf. sektoransvarlighedsprincippet ansvaret for pasning og pleje af barnet mens det er indlagt.

Der kan ydes kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til den ene forælder under barnets indlæggelse, såfremt indlæggelsen er en direkte følge af barnets funktionsnedsættelse / lidelse og det er påkrævet at en forælder er tilstede.

Hvis det er lægeligt påkrævet og dokumenteret, kan der undtagelsesvis ydes kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til begge forældre samtidig. Dette kan fx være hvis lidelsen er så alvorlig, at begge forældres tilstedeværelse er påkrævet.

Nedsat immunforsvar eller stor sygdomsrisiko:

Børn og unge som pga. nedsat immunforsvar eller stor sygdomsrisiko ikke kan være i et dagtilbud eller skole, eller hvor det hver dag er nødvendigt at vurdere, om barnet kan komme af sted og i hvilket omfang.

Behovet for fravær fra dagtilbud / skole skal være lægeligt dokumenteret.

Det skal vurderes, hvorvidt opgaven hensigtsmæssigt kan løses af en aflastningsperson jf. SEL § 41 / 84. Hvis der kompenseres i det tidsrum, hvor der er skole eller pasningstilbud, vil det altid være § 41 idet § 84 ikke kan anvendes.

Tilsyn / overvågning:

Børn og unge som har et stort behov for tilsyn og/ eller overvågning, fordi de ikke kan overskue konsekvenserne af deres handlinger og derfor risikerer at komme til skade eller skade andre.

Behovet for overvågning vurderes konkret i forhold til barnets behov, barnets alder samt i hvilket omfang barnet kan være i dagtilbud / skole / SFO / klub

Mindre børn: Der bevilges som udgangspunkt ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til overvågning idet andre mindre børn også skal overvåges / ikke kan være alene.

Større børn/unge: Hvis der er behov for egentlig overvågning, foretages en konkret individuel vurdering af, i hvilket omfang dette er nødvendigt, i forhold til forældrenes arbejdstid. I vurderingen indgår barnets alder og børns generelle behov for tilgængelige voksne.

En generel betragtning er, at børn fra 12 års alderen almindeligvis kan være alene i tiden uden for skoletid til deres forældre kommer hjem.

Praktiske gøremål i hjemmet:

Der bevilges som udgangspunkt ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til praktiske gøremål i hjemmet som fx indkøb, tøjvask, rengøring, madlavning mv, da disse er almindelige i enhver familie og ikke affødt af barnets funktionsnedsættelse / lidelse. Der er tale om aktiviteter som kan planlægges og udføres på forskellige tidspunkter. Desuden er der i dag mange muligheder, for at handle dagligvarer online, ligesom der findes fx robotstøvsugere og andet, som kan være med til at lette dagligdagen.

Der skal dog altid foretages en konkret og individuel vurdering af barnet og familiens situation.

Manglende eller urolig søvn:

Børn eller unge som sover meget uroligt eller sparsomt, så forældrene hver nat skal tilse og hjælpe dem ofte. Det er altid en konkret og individuel vurdering, om der kan kompenseres i disse tilfælde.

Til børn under 3 år gives der som udgangspunkt ikke kompensation for manglende søvn, idet andre børn under 3 år også kan have behov for at blive tilset / hjulpet af forældrene i løbet af natten. Dog skal der altid foretages en konkret og individuel vurdering, og denne aldersgrænse er alene vejledende.

Behovet for søvn vurderes konkret ud fra de faktiske omstændigheder. Behovet kan også opstå hvis barnet, grundet manglende nattesøvn, ikke er i stand til at komme af sted i dagtilbud / skole.

Der kompenseres ikke for det reelle antal timer forældrene er vågne men i det omfang forældrene forhindres i at passe deres arbejde. Der tages højde for om forældrene har mulighed for at tilrettelægge således, at de på skift kan sove igennem eller kan sove på andre tidspunkter.

Personlig pleje og omsorg:

Børn og unge der har et stort behov for pleje, fordi de er fysisk svage eller ofte får sygdomsanfald.

Der kompenseres ikke for det konkrete tidsforbrug eller merforbruget af tid men for den tid forældrene forhindres i at passe deres arbejde.

Bevillingen vurderes desuden i sammenhæng med eventuel bevilling af timeafflaster. Der tages udgangspunkt i funktionsnedsættelsens omfang.

Følge til fritidsaktiviteter:

Der gives ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til at følge et barn til fritidsaktiviteter, da dette anses for en almindelig forældreopgave.

Kurser:

Der kan ydes kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til deltagelse i handicaprettede kurser, såfremt følgende betingelser er opfyldt

- Kurset vurderes at være nødvendigt for at forældrene bliver i stand til at passe, pleje, opdrage og drage omsorg for barnet
- Kurset medfører et betydeligt fravær fra arbejde - minimum 3 timer pr. gang
- Kurset kan ikke tilrettelægges uden for forældrenes arbejdstid

Dette er vejledende, og der foretages altid en konkret og individuel vurdering.

Lukkedage / -uger i SFO / børnehave mv.:

Der gives ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til forældre i forbindelse med lukkedage / -uger i dagtilbud / SFO mv. Forældrene er henvist til at tilrettelægge deres ferie og fridage ud fra barnets ferier og fridage på linje med andre forældre.

Jf. sektoransvarlighedsprincippet er det skoleafdelingens og dagtilbudsafdelingens ansvar, at der er etableret sampasning eller anden relevant pasning på lukkedage. Herudover forventes forældre i et vist omfang at holde forskudt ferie ved behov på linje med andre børnefamilier.

[Link til Ankestyrelsens principafgørelse C-11-03](#)

Indkøring ved skift i tilbud:

Der ydes ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til indkøring i skoletilbud ved skift fra børnehave til skole. Det vurderes almindeligt at forældre i et vist omfang planlægger ferie / fri i forbindelse med dette.

Hvis der skiftes fra fx et børnehavetilbud til et andet børnehavetilbud eller fra en skole til en anden skole, med udgangspunkt i barnets funktionsnedsættelse vurderes dette ikke at overstige, hvad andre familier kan være udsat for, hvis barnet af forskellige årsager skal skifte tilbud. I forhold til særligt tilrettelagte tilbud, forudsættes det, at tilbuddet tilrettelægger relevant indkøring i forhold til barnets særlige behov, sådan at forældrenes tilstedeværelse ikke er nødvendigt.

I særlige tilfælde hvor skiftet sker akut, fx ved tilflytning til kommunen og forældrene således ikke har haft mulighed for at planlægge efter dette, og hvor der er et særligt behov for indkøring med udgangspunkt i barnets funktionsnedsættelse, kan der bevilges max 14 dage til indkøring / overlevering. Herefter forventes det nye tilbud at være i stand til, at håndtere problemstillingen, idet barnet specifikt er visiteret til dette tilbud. Dette er vejledende, og der skal altid foretages en konkret og individuel vurdering.

Manglende eller ikke tilstrækkeligt støttende skole- eller pasningstilbud / Skolevægning:

Jf. sektoransvarlighedsprincippet er Skoleafdelingen ansvarlig for at sikre, at der er de nødvendige undervisningstilbud til alle børn, uanset deres individuelle vanskeligheder.

Ligeledes er Dagtilbudsområdet ansvarlig for at sikre, at der er de nødvendige dagtilbud / pasningstilbud til alle børn under skolealderen, uanset deres individuelle vanskeligheder.

Serviceovens § 42 (tabt arbejdsfortjeneste) er subsidiær til folkeskoleloven og dagtilbudslovens forpligtelser. Det betyder, at mulighederne for at støtte barnet og kompensere via dagtilbudsloven og folkeskoleloven skal være udtømte, før der kan bevilges tabt arbejdsfortjeneste.

Aftaler mellem forældre og skole- eller pasningstilbud om reduceret skema, medfører ikke ret til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Det forventes, at forældre og skole- eller pasningstilbud i samme ombæring har forholdt sig til barnets eventuelle behov for pasning.

Bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste som følge af skolevægning, manglende eller ikke tilstrækkeligt støttende skole- eller pasningstilbud, skal der altid foreligge en konkret individuel plan, hvor der tages stilling til konkret optrappingsplan for barnet.

Der gives som udgangspunkt ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste pga. forældres utilfredshed med skole- eller pasningstilbuddet, eller forældrenes vurdering af, at tilbuddet ikke er tilstrækkeligt. Hvis forældrene er utilfredse med skole eller dagtilbuddets indhold, skal de vejledes i, hvordan de kan klage over det.

Kun i nedenstående særlige tilfælde kan der efter en konkret og individuel vurdering dispenseres fra dette.

- Hvis barnet ikke har et relevant skole- eller pasningstilbud, skal sagsbehandleren i første omgang rådgive familien til at kontakte dagtilbuds- eller skoleafdelingen i Ikast-Brande Kommune mhp. at finde et relevant tilbud. Har barnet et nuværende skole- eller pasningstilbud, som er vurderet ikke at kunne rumme barnet, er tilbuddet fortsat ansvarlig for pasningen af barnet indtil der er givet et andet konkret tilbud.

I særlige tilfælde hvor der er ventetid på et konkret tilbud, og hvor der ikke er øvrige muligheder, kan der for en kortere afgrænset periode bevilges tabt arbejdsfortjeneste. Der skal foreligge en konkret plan for hvornår barnet kan starte.

[Link til Ankestyrelsens principafgørelse C-23-03](#)

- Hvis et barn er helt eller delvist sygemeldt pga. belastningsreaktioner kan der ved konkret vurdering af behov, bevilges TA i en afgrænset periode, mens skole- eller pasningstilbud afklarer, hvordan de kan etablere / tilrettelægge et tilbud, der tager højde for barnets belastningsgrad.
- Hvis et barn pga. smerter eller udtrætning har svært ved at klare en hel dag i skole og/eller pasning, er det indledningsvist skolens og pasningstilbuddets ansvar, at tilrettelægge dagen så barnet i størst muligt omfang kan benytte sig af tilbuddet trods sine vanskeligheder, fx med indlagte pauser, mulighed for hvile etc.
- Hvis et barn som følge af angst har behov for reduceret skema, eller har behov for forælderen tilstedeværelse i skole- eller pasningstilbud, skal der foreligge en konkret individuel plan for angstbehandling, optrapning i fremmødetid samt udfasning af forælderen tilstedeværelse.
- Hvis et barn er helt eller delvist sygemeldt fra skole, kræves ifølge loven en lægeerklæring, før der kan gives reduceret skema. Det skal altid konkret undersøges, hvorvidt barnets særlige behov kan imødekommes ved en anderledes tilrettelæggelse af skole- eller pasningstilbud. Denne opgave varetages af de enkelte skoler/dagtilbud i samarbejde med PPR og andre støttepersoner. Skoleafdelingens konsulenter eller dagtilbudschefen kan kontaktes, hvis der er tvivl vedrørende dette.
- En nedsættelse af undervisningstiden over en længere periode kan ikke træde i stedet for visitation af eleven til et relevant undervisningstilbud.
- Der kan ud fra en konkret individuel plan bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i en kortere indkøringsperiode hvorefter skole- eller pasningstilbud forventes at kunne varetage opgaven. I vurdering af periodens længde indgår hvor lang tid skole- eller pasningstilbud har haft til at forberede sig på opgaven inden opstart.

[Møder med Familierådgivningen og Familiehuset](#)

Møder med Familierådgivningen og Familiehuset tilrettelægges hvis det er muligt uden for forældrenes arbejdstid (eksempelvis hvis forældrene har skiftende arbejdstider/en ugentlig fridag). Såfremt dette ikke er muligt og Familierådgivningen anser mødet/behandlingen for nødvendigt og værende en konsekvens af barnets nedsatte funktionsevne, kan forældrenes fravær fra arbejde i denne forbindelse indgå i den samlede beregning af nødvendigt fravær fra arbejde.

[Aktiviteter i forbindelse med skolegang:](#)

Der gives ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til lektielæsning eller andre aktiviteter der vedrører skolegang, fx udflugter, lejrskole, ekstraundervisning mm. idet alt der har med undervisning at gøre, er skolens ansvar.

Lektuelæsning betragtes som en almindelig forældreopgave. Såfremt barnets behov for støtte overstiger forældrenes muligheder, bør familien kontakte skolen med henblik på en anden tilrettelæggelse af undervisningen.

Transport og ledsagelse til og fra skole og dagtilbud

Der kan ikke gives kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til at transportere eller ledsage børn til og fra dagtilbud/skole, idet ansvaret for transport og evt. ledsagelse hører under Dagtilbudsloven/Folkeskoleloven.

[Link til Ankestyrelsens principafgørelse 116-11](#)

Hjemmeundervisning:

Man kan ikke modtage kompensation for tabt arbejdsfortjeneste for den tid man hjemmeunderviser et barn.

Hjemmetræning:

Såfremt der bevilges hjemmetræning jf. Servicelovens § 32, gives kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i det omfang det er nødvendigt for at kunne varetage hjemmetræningen.

Deltagelse i uddannelse mens man modtager kompensation for tabt arbejdsfortjeneste:

Hvis der er tale om en SU-berettiget uddannelse, er uddannelsen at betragte som en fuldtidsuddannelse. Der er derfor ikke tale om fravær fra arbejde, hvorfor der ikke kan bevilges kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Er der derimod tale om en deltidsuddannelse, vil der som udgangspunkt blive fratrukket et antal timer svarende til studieaktiviteten. I helt særlige tilfælde kan der efter en konkret vurdering fortsat udbetales kompensation for tabt arbejdsfortjeneste uden fratæk for studieaktivitet. I denne vurdering indgår bl.a.

- Formålet med kompensation for tabt arbejdsfortjeneste
- Tidsrum for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste
- Hvilket studie er der tale om
- Omfanget af studiet (fx timetal, ECTS-point mv.)
- Tilrettelæggelse af studiet (undervisning, forberedelse, fjernstudie mv.)
- Hvornår ligger undervisningen tidsmæssigt

Studieaktiviteterne må aldrig være i strid med formålet med kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Søskende:

Der gives ikke kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til alenetid med søskende, da ydelsen skal benyttes til pasning af barnet med funktionsnedsættelsen / lidelsen (eller aktiviteter der sætter forældrene i stand til

at passe barnet). Hensynet til søskende kan dog indgå som element i øvrige vurderinger af behovet for kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.